

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Üniversite öğrencilerinin barınma sorunlarının tespiti ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz KERESTECİOĞLU

Ankara Milletvekili

GEREKÇE

Pandemi sebebiyle verilen bir buçuk yıllık aranın ardından yüz yüze eğitimin tekrar başlamasıyla okumak için şehir değiştiren milyonlarca üniversite öğrencisi kalacak yer sorunuyla karşı karşıya kalmıştır. 2021-2022 yılında yaklaşık 8 milyon üniversite öğrencisi örgün eğitime devam ederken ülke genelinde KYK yurtlarının kapasitesi öğrenci sayısının %10'unu dahi karşılamamaktadır. Her ilde en az bir üniversitenin açılmasıyla beraber artan öğrenci sayısına oranla devlet yurt sayıları istikrarlı bir şekilde artmamaktadır. İstanbul özelinde 2011 yılında 22 olan KYK yurdu sayısı, 2020'ye gelindiğinde sadece 24'e yükselmiş; sadece İstanbul'da üniversiteli sayısı on yılda 100 bin artarken yatak kapasitesi sadece 25 bine çıkmıştır.

2002 yılında 45 lira olan KYK öğrenci bursu/kredisi asgari ücretin %24,46'sı iken 2021 yılında 650 liraya çıkarılmasına rağmen asgari ücretin %23'üne gerilemiştir. Bugünkü alım gücünü daha yakın bir tarih ile karşılaştıracak olursak 2016 yılında öğrenci bursu 135 dolara tekabül ederken 2021 yılında bu miktar 78 dolara düşmüştür. Mevcut burs/kredi desteği, öğrencilerin barınma, beslenme, ulaşım gibi asgari ihtiyaçlarını karşılamaya yetmemektedir.

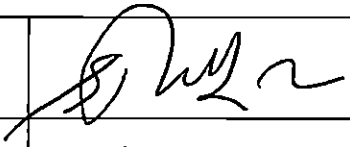
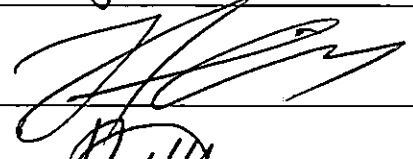
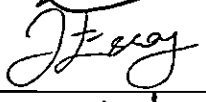
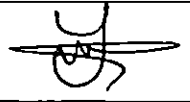
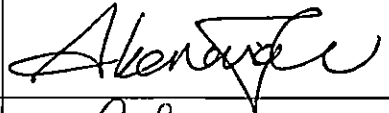
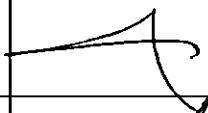
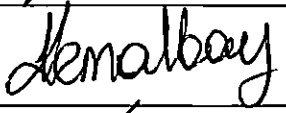
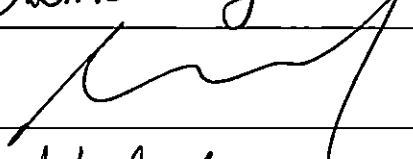
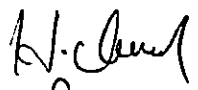
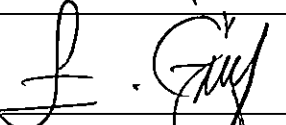
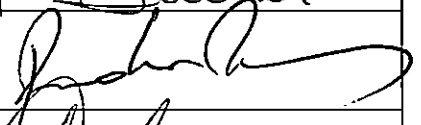
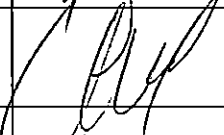
KYK yurtlarında kalmak için dahi 650 liralık burs/kredi desteğinin yarısını ayırmak zorunda olan öğrencilerin büyük kısmı özel yurt ücretlerini karşılayamamaktadır. Devlet yurtlarının kapasitesindeki yetersizlik, öğrencileri ticarethaneye dönen özel yurtlara zorunlu kılmaktadır. Ücretlerine herhangi bir kahvaltı veya yemeğin dahil olmadığı özel yurt fiyatları yine büyük şehirler için senelik 20 bin liraya varmaktadır. Öğrenciler için özel yurtlara bir diğer alternatif vakıf yurtlarıdır. İktidara yakınlığıyla bilinen vakıfların yurt kapasiteleri geçtiğimiz 10 yılda devlet yurdu kapasitelerinin neredeyse 5 katına çıkmıştır. İktidar, bu vakıfların yurtlarını tercih eden öğrencilere beslenme ve barınma desteği kapsamında yurt ücretlerinin %40'ını devlet kasasından ödemektedir. Kamu hizmeti çerçevesinde sunmakla yükümlü olunan ekonomik destek, ideolojik örgütlenme ağını genişletebilmek amacıyla kullanmaktadır.

Geçtiğimiz yıllarda devlet yurtlarında yer bulamayan ve özel yurt ücretlerini karşılama imkanı bulunmayan öğrenciler için iki-üç kişi birlikte ev kiralama daha ekonomik bir seçenektir. Ancak uzaktan eğitim sürecinde öğrenci evlerini boşaltan öğrenciler, yeni dönemde %30-%40'a varan kira artışı sebebiyle ev kiralamakta da zorlanmaktadır.

KYK yurtlarındaki kontenjan yetersizliği, özel yurt ücretlerinin ve ev kiralama ücretlerinin yüksekliği karşısında öğrencilere sağlanan desteklerin azlığı öğrencileri ve ekonomik kriz nedeniyle zaten darboğazdaki ailelerini güç durumda bırakmaktadır. Öğrenciler barınma sorunlarını çözemedikleri için eğitim haklarından vazgeçmek zorunda kalmaktadır.

Öte yandan ikili cinsiyet sistemine göre düzenlenen yurtlar; LGBTİ+ öğrencileri dışlamakta ve barınma hakkını engellemektedir. KYK yurdunda kalmaya hak kazanan trans öğrenciler yurtlara alınmamakta, ayrımcı uygulamalar ve nefret söylemleri ile karşılaşmaktadır. LGBTİ+ öğrencilerin cinsiyetsiz yurt/oda talepleri karşılanmamaktadır.

Eğitim hakkı temel insan haklarından biridir. Devlet, sosyal devlet ilkesi gereğince öğrencilere dil, din, etnik köken, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin eğitimde fırsat eşitliğini ve çağdaş standartlarda eğitim alma hakkını sunmakla yükümlüdür. Devlet üniversitelerinde lisans öğrencilerinden harç alınmaması eğitimin tamamen parasız olduğu anlamına gelmemektedir. Devletin fırsat eşitliğini sağlamak adına, ihtiyacı olan öğrencilere ücretsiz barınma, beslenme ve ulaşım imkanı sağlaması gerekmektedir. Bu bağlamda, üniversite öğrencilerinin eğitim hakkını kullanmalarının önünde engel teşkil eden barınma sorununun sebeplerinin araştırılması ve çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla ivedilikle Meclis Araştırması Komisyonu kurulmalıdır.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	
3	HABİP EKSİK	İĞDIR	
4	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
5	OYA ERSOY	İSTANBUL	
6	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
7	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
8	ŞEVİN GOSKUN	MUŞ	
9	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
10	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
11	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
12	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
13	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
14	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
15	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
16	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
17	PERO DUNDAR	MARDİN	
18	RIDVAN TURAN	MERSİN	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	